

Handel med teknikvaror 2017

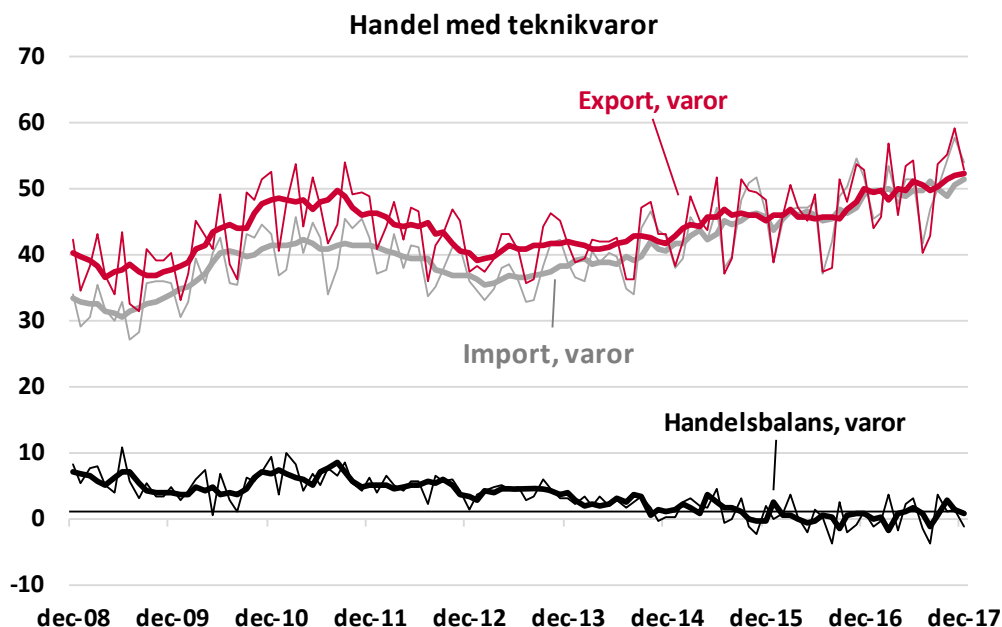
Ökad teknikhandel under 2017

Teknikvaror till ett värde av 603 miljarder SEK exporterades från Sverige under 2017, vilket är en ökning med nästan 9 procent i värde från året innan. I volym var ökningen något mindre eftersom exportpriserna för teknikindustrin 2017 i genomsnitt var 1,5 procent högre än året dessförinnan. Importen av teknikvaror ökade med nära 8 procent i värde (och något mindre i volym) till 599 miljarder SEK. Handelsbalansen uppgick under 2017 till blygsamma 4 miljarder SEK, vilket ändå är något mer än året innan.

All handelsstatistik i detta dokument redovisas i löpande priser, vilket gör att uppgifterna inte direkt kan relateras till exempelvis produktionsutveckling eller annan statistik som anges i fasta priser/volym.¹ Det bör även noteras att den redovisade teknikhandeln inte enbart består av svenska teknikföretags försäljning utomland samt av svenska teknikinköp från utländsk industri. Handeln består exempelvis även av produkter som importeras till centrallager i Sverige för vidare export till Norge och Finland etc. Globala värdekedjor innebär dessutom att det finns ett betydande importinnehåll i teknikexporten.

SÅVÄL EXPORTEN SOM IMPORTEN AV TEKNIKVAROR ÖKADE UNDER 2017

Svensk export, import och handelsbalans för teknikvaror (miljarder SEK per månad)*

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet.

¹ Teknikvaror definieras som varugrupperna 25 till 30 samt 3205 enligt SNI/SPIN 2007. När ingen annat anges är det uppgifter enligt SNI/SPIN 2007 klassificeringen som presenteras. Uppgifterna har hämtats från Statistiska Centralbyrån (SCB). All handelsstatistik i detta dokument redovisas i löpande priser.

TEKNIKVAROR FÖR 603 MDR SEK EXPORTERADES 2017

Handel med teknikvaror och varor totalt (miljarder SEK och förändring från föregående år)*

	Export av teknikvaror		Import av teknikvaror		Handelsbalans (teknik)
	Mdr SEK	Förändring	Mdr SEK	Förändring	Mdr SEK
2013	490	-5,5%	440	-5,0%	+ 50
2014	500	2,1%	476	8,2%	+ 25
2015	543	8,6%	529	11,3%	+ 14
2016	555	2,2%	557	5,1%	-1
2017	603	8,7%	599	7,7%	+ 4

	Varuexport totalt		Varuimport totalt		Handelsbalans (totalt)
	Mdr SEK	Förändring	Mdr SEK	Förändring	Mdr SEK
2013	1 091	-6,6%	1 046	-6,1%	45
2014	1 127	3,3%	1 111	6,2%	16
2015	1 181	4,8%	1 167	5,0%	14
2016	1 193	1,0%	1 207	3,5%	-15
2017	1 307	9,6%	1 313	8,8%	-6

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Teknikhandeln är sammanställd utifrån uppgifter enligt SNI/SPIN-klassificeringen på 3-siffernivå. De uppgifter som redovisas för Sveriges totala varuhandel är däremot hämtade från uppgifterna som redovisas på totalnivå.

Exporten av teknikvaror utgjorde knappt 47 procent av den totala varuexporten från Sverige 2017. Därmed minskade teknikexportens andel av Sveriges totala varuexport marginellt under året. Värdet på den totala varuexporten var 1 307 miljarder SEK 2017, vilket är nästan 10 procent mer än året innan.

Utöver varor exporteras även en hel del tjänster från Sverige, vilket inte beskrivs närmare i detta dokument som fokuserar på varuhandeln. Vi vill dock nämna att teknikindustrin står bakom en betydande del även av tjänsteexporten från Sverige.

Handelsbalansen för teknikvaror är som nämnts ovan något positiv. För varuhandeln totalt sett uppvisar däremot Sverige ett handelsbalansunderskott på 6 miljarder SEK för 2017.

TEKNIKPRODUKTER UTGÖR 47 PROCENT AV DEN SVENSKA VARUEXPORTEM

Andel teknikexport och import som andel av Sveriges totala varuexport och import (procent)*

	Exportandel	Importandel
2013	45,5%	42,6%
2014	45,0%	43,3%
2015	46,7%	45,9%
2016	47,3%	46,6%
2017	46,8%	46,2%

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* När andelar beräknats kommer både teknikhandeln och totalhandeln från uppgifter enligt SNI/SPIN-klassificeringen på 3-siffernivå.

Merparten av teknikhandeln sker med Europa

Europamarknadens betydelse för svensk industri har varit tydlig det senaste decenniet – där finans- och skuldskris följts av högkonjunktur. Under 2017 gick hela 67 procent av teknikexporten till europeiska länder. Motsvarande siffra för teknikimporten var ännu större, eller 83 procent. I dessa siffror ingår förutom EU och EFTA även andra europeiska länder, däribland Ryssland och Turkiet.

I värde uppgick teknikexporten till Europa till 399 miljarder SEK under 2017, vilket är nästan 8 procent mer än året innan. Till EU uppgick den till 311 miljarder SEK. Inom EU sker merparten av den svenska teknikhandeln med de ”gamla” medlemsländerna i västra Europa. Nästan 47 procent av den totala teknikexporten gick till de gamla EU-länderna medan motsvarande siffra var 6 procent för de ”nya” medlemsländerna. Mer än hälften av teknikexporten till de nya medlemsländerna gick till Polen och Estland.

MERPARTEN AV TEKNIKHANDELN SKER MED EUROPEISKA LÄNDER

Teknikhandeln med Europa (miljarder SEK och andel av total svensk teknikhandel)

	Export av teknikvaror 2017		Import av teknikvaror 2017	
	Mdr SEK	Andel	Mdr SEK	Andel
Europeiska unionen (EU28)	311	52,4%	446	78,4%
Västra Europa (EU 15)	276	46,5%	372	65,5%
Östra Europa (EU 13)	34	5,9%	73	12,9%
EFTA	69	11,7%	19	3,4%
Summa EU och EFTA	380	64,0%	465	81,8%
Europa totalt (inkl. Ryssland och Turkiet)	399	67,3%	472	83,1%

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

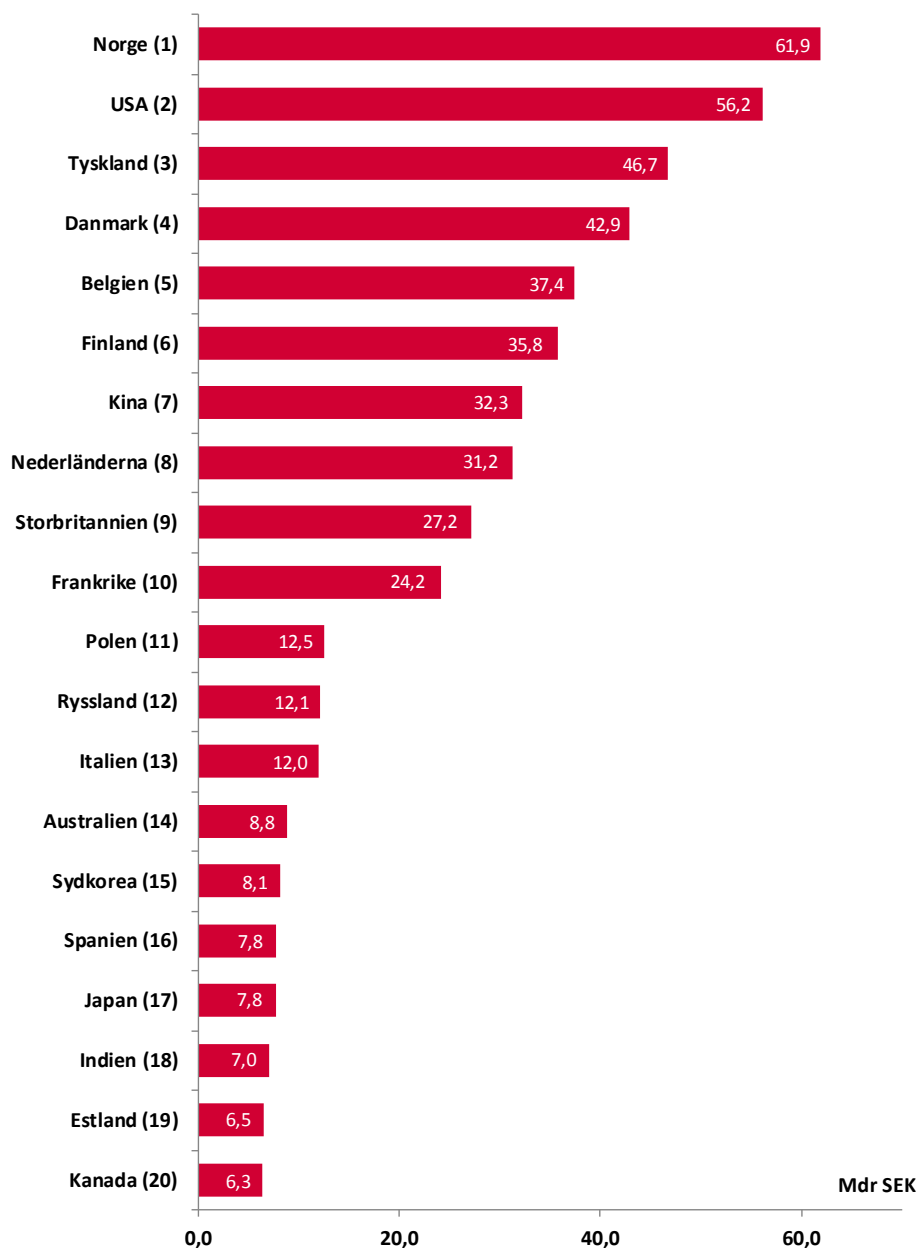
De enskilda länder som är Sveriges tre viktigaste exportmarknader för teknikvaror är Norge, USA och Tyskland, i nämnd ordning. Till **Norge** exporterades teknikvaror för nästan 62 miljarder SEK 2017. Andelen av den svenska teknikexporten som gick till Norge var därmed drygt 10 procent. Merparten av exporten till EFTA (se tabellen ovan) går alltså till Norge som är en viktig marknad för många svenska teknikföretag. Till **hela Norden** sammantaget exporterades teknikvaror från Sverige till ett värde av ca 142 miljarder SEK. Det ger en andel på 24 procent av den svenska teknikexporten.

Till **USA** exporterades teknikvaror till ett värde av nästan 56 miljarder SEK under 2017 vilket ger en andel på nästan 10 procent. Exporten till USA ökade med nästan 7 procent jämfört med året innan. Teknikexporten till **Tyskland** uppgick till 47 miljarder SEK under 2017. Det är en ökning med ca 12 procent jämfört med året innan.

Även **Belgien och Nederländerna** hamnar högt på listan som rangordnar de största exportmarknaderna för svenska teknikvaror. Det beror till stor del på att ett antal multinationella företag har logistikverksamhet och produktion i dessa länder och inte på att alla slutanvändare finns i där. Därmed uppstår ett betydande varuflöde till och från dessa länder såväl från de aktuella storföretagen som från diverse underleverantörer.

NORGE, USA OCH TYSKLAND ÄR DE TRE STÖRSTA EXPORTMARKNADERNA FÖR TEKNIKVAROR

De största marknaderna för svensk teknikexport 2017 (miljarder SEK)

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

Exporten per delbransch – stark utveckling för motorfordonsexporten

De tre varugrupperna motorfordon, maskiner och tele- och elektronikprodukter dominerar teknikexporten från Sverige. Dessa tre grupper dominerar även importen, men i en annan ordning. Största gruppen för teknikimporten är motorfordon följt av tele- och elektronikprodukter samt därefter maskiner.

Fördelningen mellan investerings-, insats- och konsumtionsvaror inom varugrupperna skiljer sig åt mellan exporten och importen. Detta genom att importen i större utsträckning än exporten består av insats- och konsumtionsvaror. Importen av varugruppen tele-, elektronikprodukter och instrument består exempelvis i större

TEKNIKHANDELN DOMINERAS AV MOTORFORDON, MASKINER OCH TELEPRODUKTER

Export/import av teknikvaror från/till Sverige (miljarder SEK och årlig förändring)

	Export av teknikvaror 2017	
	Mdr SEK	Förändring
Motorfordon (SNI 29)	194,7	19,0%
Maskiner (SNI 28)	169,9	7,1%
Tele-, elektronikprodukter och instrument (SNI 26 och 32.5)	118,9	-0,6%
Elektrisk utrustning (SNI 27)	66,3	10,1%
Metallvaror (SNI 25)	41,0	7,4%
Övriga transportmedel (SNI 30)	12,7	-14,4%

	Import av teknikvaror 2017	
	Mdr SEK	Förändring
Motorfordon (SNI 29)	166,4	9,3%
Tele-, elektronikprodukter och instrument (SNI 26 och 32.5)	164,1	3,5%
Maskiner (SNI 28)	131,3	11,2%
Elektrisk utrustning (SNI 27)	76,4	7,5%
Metallvaror (SNI 25)	43,1	9,7%
Övriga transportmedel (SNI 30)	17,7	2,8%

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

utsträckning av konsumentelektronik än exporten. På samma sätt består motorfordonsimporten i större utsträckning av personbilar än exporten av motsvarande varugrupp. Som vi tidigare nämnt finns även ett betydande importinnehåll i exporten pga globala värdekedjor.

Motorfordonsexporten ökade med närmare 19 procent i värde 2017 jämfört med året innan. Ser man till värdeutvecklingen månad för månad så ökade motorfordonsexporten relativt kraftigt under hela 2017 och har dessutom trendmässigt ökat ända sedan 2015. Värdet på motorfordonsexporten uppgick till ca 195 miljarder SEK under 2017.

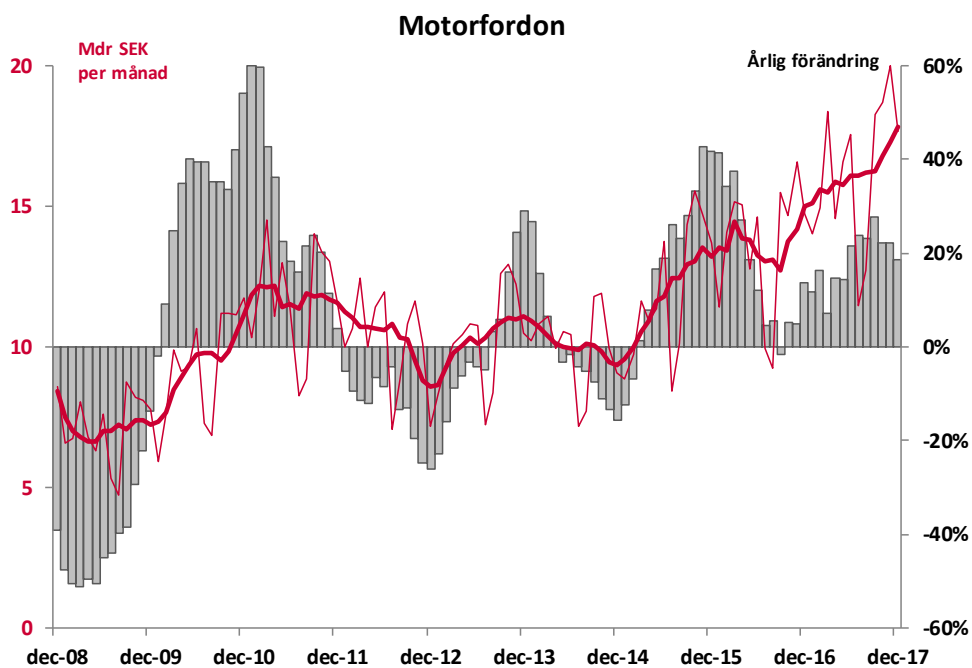
I varugruppen motorfordon ingår kategorierna personbilar, lastbilar/släpfordon och fordonskomponenter. Personbilsexporten är större än exporten av lastbilar och skillnaden har ökat succesivt sedan 2014. Under 2017 utgjorde personbilar 42 procent av den svenska motorfordonsexporten medan lastbilar/släpfordon utgjorde 23 procent.² Ytterligare en stor del, eller 34 procent, utgjordes av fordonskomponenter. Bildelsexporten från Sverige är alltså betydande. Utöver dessa tre undergrupper finns även det som kallas övriga motorfordon och som utgör 2 procent av motorfordonsexporten.

Importen av motorfordon ökade inte lika kraftigt som exporten under 2017, men ändå med hela 9 procent jämfört med föregående år. Importen av personbilar ökade i mindre utsträckning än av lastbilar och fordonskomponenter.

² Uppdelningen av motorfordonsexporten i andelar för undergrupper har gjorts med hjälp av SITC-klassificeringen på 4-siffernivå.

EXPORTEN AV MOTORFORDON HAR VUXIT KRAFTIGT UNDER FLERA ÅR

Export av motorfordon från Sverige (miljarder SEK per månad och årlig förändring)*

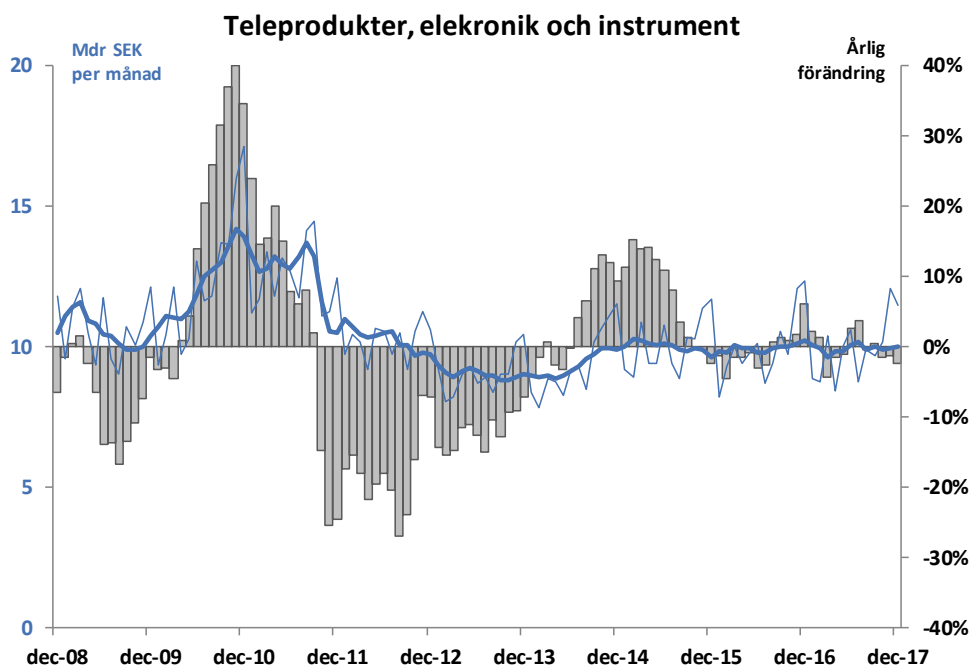
Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet. Motorfordonsexporten definieras som varugrupp 29 enligt SNI/SPIN 2007.

EXPORTEN AV TELEPRODUKTER OCH ELEKTRONIK MINSKADE NÅGOT 2017

Export av teleprodukter, elektronik och instrument från Sverige

(miljarder SEK per månad och årlig förändring)*

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

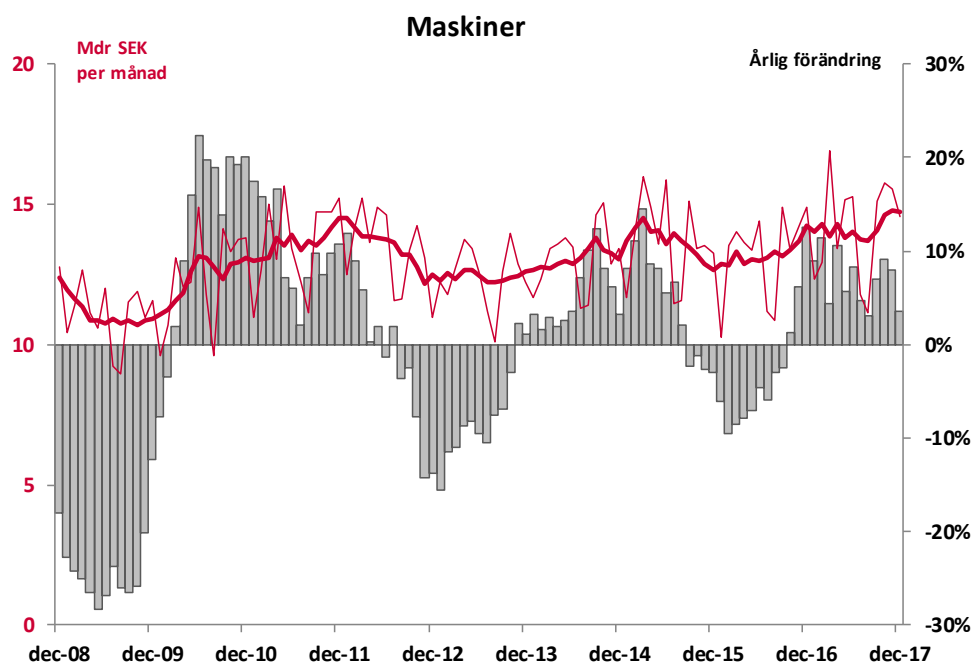
* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet. Teleprodukter, elektronik och instrument definieras som varugrupperna 26 samt 3205 enligt SNI/SPIN 2007.

Exporten av tele-, elektronikprodukter och instrument minskade med 0,6 procent i värde under 2017 och uppgick till 119 miljarder SEK. Kommunikationsutrustning (vilket innefattar alltifrån telesystem till mobiltelefoner och routrar etc.) utgjorde ca en tredjedel av exporten av tele-, elektronikprodukter och instrument. Resten var andra typer av elektronikprodukter och instrument. Sammantaget har exporten av tele-, elektronikprodukter och instrument utvecklats svagt under flera år.

Maskinexporten från Sverige uppgick till ca 170 miljarder SEK 2017, vilket är 7,1 procent mer än året innan. Exporten av maskiner domineras av typiska varor från kända industriföretag med verksamhet i Sverige. Produkter från exempelvis Alfa Laval, Atlas Copco, Epiroc, Sandvik, Siemens, SKF, Toyota Material Handling, Volvo Construction Equipment och Väderstad syns tydligt i handelsstatistiken. Den största enskilda kategorin maskiner som exporteras från Sverige är gruv-, bergbrytnings- och byggmaskiner. Därutöver är truckar och lyftanordningar, gas- och ångturbiner, värmväxlare, kullager, jordbruksmaskiner och kompressorer typiska maskiner som exporteras i stor utsträckning.

EXPORTEN FRÅN MASKININDUSTRIN ÖKADE MED DRYGTT 7 PROCENT 2017

Export av maskiner från Sverige (miljarder SEK per månad och årlig förändring)*

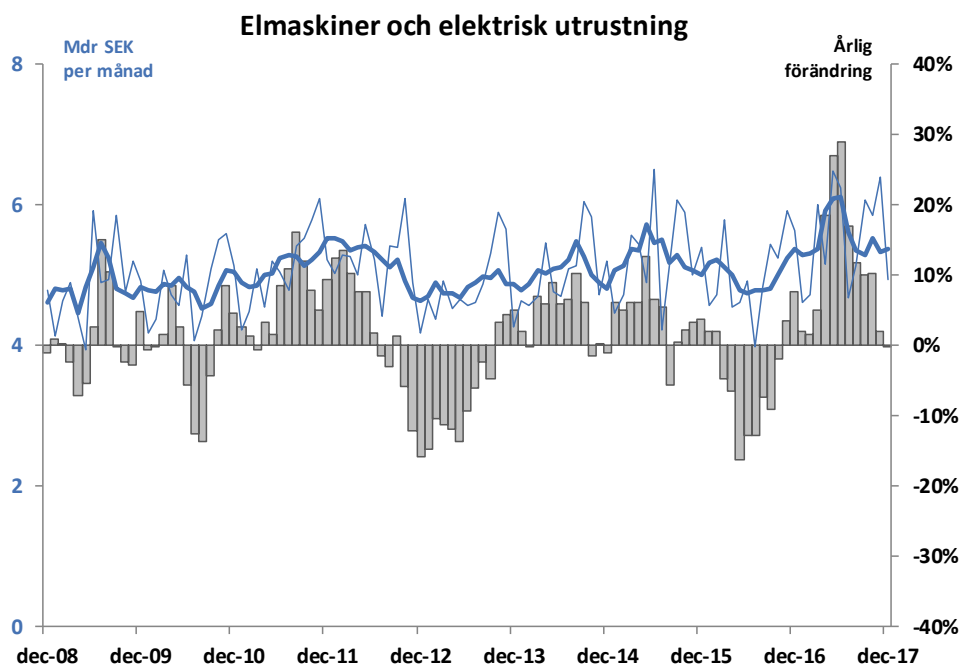

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet. Maskinexporten definieras som varugrupp 28 enligt SNI/SPIN 2007.

EXPORTEN AV ELMASKINER ÖKADE SAMMANTAGET UNDER 2017

Export av elmaskiner och elektrisk utr. från Sverige (miljarder SEK per mån. och årlig förändring)*

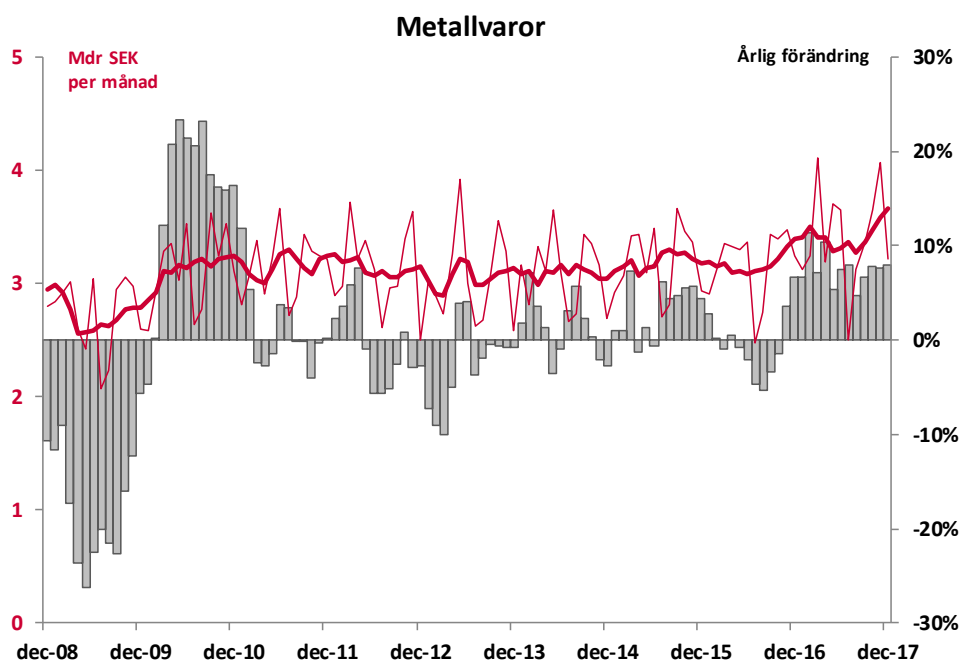

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet. Elmaskiner och elektrisk utrustning definieras som varugrupp 27 enligt SNI/SPIN 2007.

METALLVARUEXPORTEM ÖKADE MED DRYGT 7 PROCENT 2017

Export av metallvaror från Sverige (miljarder SEK per månad och årlig förändring)*

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

* Tre månaders glidande medeltal och säsongrensning med X-12 har använts i diagrammet. Metallvaror definieras som varugrupp 25 enligt SNI/SPIN 2007.

Exporten av **elmaskiner och elektrisk utrustning** uppgick till ca 66 miljarder SEK under 2017. Det innebär en ökning med 10 procent jämfört med året innan. Exporten fluktuerade dock kraftigt över året, vilket är vanligt för denna varugrupp. Kraftutrustningen som ABB tillverkar bl.a. i Ludvika utgör en betydande del av exporten från Sverige av elmaskiner och elektrisk utrustning.

Metallvaror exporterades sammantaget för runt 41 miljarder SEK under 2017. Det var 7,4 procent mer än året innan. Varugruppen metallvaror består till stor del av insatsvaror till andra branscher. Viktiga kunder till metallvaruföretagen finns exempelvis både inom maskin- och fordonsindustri. Här finns vissa gränsdragningsproblem eftersom en del av denna export kategoriseras som fordonskomponenter och därmed hamnar under varugruppen motorfordon. En annan relativt stor del av metallvaruexporten utgörs av verktyg, järnhandelsvaror m.m. Dessutom består över en tiondel av metallvaruexporten av produkter som används inom byggindustrin.